fremdeles samle Skindklipperne og andre kvindelige Arbejdere af de Fag, som endnu ikke er organiserede, i sin Forening. Det er en af de ældste Kvindeforeninger, som er dannet med dette Formaal for Øje, og den har i de Aar, den har virket, ikke gjort noget lille Stykke Arbejde.

Hvad gør vi for vore Ammers Børn?

Med Stolthed og Glæde lægger hver Kvinde sit nyfødte Barn til sit Bryst for at give det Die. Men hvorledes gaar det ofte os Kvinder i de højere Klasser? Enten bliver vi stærkt angrebne af at amme, eller ogsaa faar Barnet for lidt Mælk, dette mærkes allerede efter nogle Ugers, ja maaske efter nogle Dages Forløb. Barnet skriger og er uroligt, vi faar hverken Ro Nat eller Dag, græder af Træthed og Modløshed. Der sendes Bud efter Lægen. Han kommer og siger kort og godt: her maa anskaffes en Amme.

Ammen forskrives og undersøges. Hun erklæres for sund og passende. Hendes Barn er kun lidt ældre end vort, men har et prægtigt Udseende. Det sparker med sine smaa runde Ben og titter smilende paa os. Det aner ikke, at i Morgen ligger det ikke mere ved sin Moders Bryst, men at der i Stedet for stikkes en Sut og en Flaske i dets lille Mund, med et Ord, at dets Lidelseshistorie begynder. Men nu smiler det til os — dets Bødler.

Ammen lægger vort Barn til sit Bryst, og vi ser med Misundelse, hvor megen Mælk hun har og hvor frisk og sund hun er. Hendes eget Barn bliver sat i Pleje hos en gammel Kone, der lever af uægte Plejebørn. Der gaar nogle Uger. Vort Barn trives, dets spæde Krop er bleven rund og fed, men med Ammens Barn er det gaaet den modsatte Vej. Ved Flaskningen kom dets Mave i Uorden, og det begynder betydeligt at afmagres. Lægen forordner et og andet, men hvad nytter det, naar det er selve Ernæringen, der volder Uroen, naar Mælken maaske ikke er kogt, naar Flasken puttes i Munden, hver Gang Barnet skriger. Efter kun en Maaneds Forløb har Barnet faaet en skrækkelig stor Mave, og de før saa sunde Arme og Ben, som dets Moder var saa stolt af, er nu blevne smalle som Stilke med rynket Skind. Det hoster og klynker stadigt. Det har faaet Bylder, og dets lille Hoved er bedækket med Saar. Den „kærlige" Plejemoder forstaar, at det er „bestemt" til at dø og siger: „Og bedst er det ogsaa for saadan en lille Stakkel at gaa bort."

Men vi Kvinder ser med korslagte Arme paa, hvorledes disse stakkels Børn Dag for Dag vantrives og bliver ynkeligere, medens vort eget Barn bliver kraftigere og sundere af den Mælk, som hint skulde have. Hvad skal vi da gøre? Ammen er jo godt betalt, synes vi, med sine 20—25 Kr. om Maaneden. Ja, sandelig, vort Barns Helbred er godt betalt med 25 Kr. om Maaneden og et andet Barns Liv.

Alt for godt. Lad os i det mindste indskrænke den sidste Post. Lad os forstaa og erkende den Pligt, vi har over for det andet andet Barn, fra hvilket vi tog dets Moder. Fra det Øjeblik vi tager en Amme, har vi ogsaa Pligter mod hendes Barn; vi har fra det Øjeblik to Børn, vort og hendes. Vor Slægt kan jo for en stor Del takke disse Kvinder for sin Sundhed, og vi maa gøre, hvad vi kan, for deres Børn. Med vaagen Samvittighed og levende Ansvarsfølelse skal vi søge at finde Udvej til at forbedre de Smaas Livsvilkaar og ikke sky nogen Opofrelse for at forandre disses Tilstand.

Og med et alvorligt: „Mere Omsorg for vore Ammers Børn!" slutter denne værdifulde Artikel af Z., som findes i det sidste Numer af det finske Kvindeblad „Hemmet og Samhället".

En Prædiken.

Hvorledes engelske Præster betragter Kvindesagen, giver følgende Prædiken et Begreb om.

Jødernes Kvindeideal.

Det gamle Testamentes Kvindetyper er saa ædle og kakakteristiske, at de kun behøver at skitseres, for at man kan faa et levende Indtryk af dem: Sarah, Rachel, Deborah, Ruth, Judith og mange andre. Og naar vi kommer til det ny Testamente, træffer vi Kvinder saaledes malede, at de bæres ud med Evangeliets Ord og løfter vor Aand. Det gode og det onde hos hende, hendes Ære og Skændsel, hendes Visdom og hendes Daarskab, hendes Magt til at frelse og til at ødelægge, hendes Ligestilling med Manden og dog den dybe Forskel er fremsat i det gamle og det ny Testamente. I Ordsprogene (31. Kapitel) gives et poetisk Billede af en fuldkommen Hustru. Hun omtales her som den, der baade har Visdom og Dygtighed og „smiler ad den kommende Tid". Efter Salomons Ord har hun, denne gifte Kvinde, sin egen Ejendom, Mark og Have, hun har sin egen Livsgerning, og hun viser Barmhjertighed og uddeler Gaver af sine egne Ejendele. Hun er ikke sin Mands Ejendom, men hun har sit eget Omraade, selv hendes Købmandskab og Fabrikvirksomhed er knyttet til hendes Husholdning. Jøderne kunde ikke tænke sig et Kvindeideal skilt fra det at være Hustru og Moder.

Den engelske Hustru og Moder.

Men dette er kun Dele af det Begreb, som Kvinder i England har om Kvinden i Hjemmet. Her forstaar vi, at Kvinden er Livet i Huset, eller at hun er Sjælen i Husholdningen, at hun er Kærligheden og Mildheden i Hjemmet, eller Blomsten — eller meget andet; men at hun er noget i sig selv og for sig selv, det forstaar vi ikke; opdrages til, at hendes Ord bliver til Visdom og til, at hun som selvstændigt Væsen kan optage Livets Gerning, det er sjældent forstaaet af engelske Kvinder. Kvinderne har haft alt for lidt Lejlighed til Selvopdragelse og for lidt Frihed til at kunne formes til Personligheder. Desuden har de haft for lidt Magt til at forstaa det værdifulde i at have et selvstændigt Arbejde. Tusinde Hindringer ligger dem i Vejen, og jeg ønsker inderligt Kvinderne Guds Velsignelse til deres Bestræbelser efter Frihed og Selvstændighed, paa hvilket Omraade de saa end arbejder. Jeg ønsker dem Visdom og Selverkendelse og jeg ønsker, at alle de Skranker og uretfærdige Love, der hæmmer Kvinderne, maa falde. Det er paa den høje Tid, at Fangenskabet og Ødelæggelsen af den ene Halvdel af Menneskeslægten maa ophøre; det er paa den høje Tid, at Kvinden faar sin Frihed, saa hun forstaar sine Pligter og sit Ansvar og den dybe Forskel i hendes og Mandens Natur til Lykke for sig selv og Samfundet.

Et Ord for den arbejdende unge Pige.

Den unge Pige af velhavende Forældre kan, hvis hun forstaar at fordre det, faa Opdragelse og Uddannelse, men den fattige Pige af Arbejderklassen, hun kan ikke skaffe sig den. De lærer, at de skal arbejde, og de maa arbejde, men deres Arbejde er saa besværligt og deres Arbejdstid saa lang, at deres Legemsarbejde umuliggør dem aandeligt Arbejde eller at tænke paa Idealet af en Hustru og Moder. De har kun faa virkelige Fornøjelser, ingen Hvile, ikke Kundskaber til at anvende deres Fritid paa en god Maade. Der er ingen Klasse saa forsømt og saa forurettet som Syerskerne, ingen Kvinder, hvis Kræfter er saa tidligt udtømte, som deres; førend 30 Aar er de gamle. De, som skulde være Hustruer og Mødre og bære Englands Fremtid — og — vi? vi gør lidt eller intet for dem.

Mænd organiserer sig, forsøger i det mindste at hæve deres Løn, og de har allerede høstet lidt Frugt, men Kvinderne forstaar ikke at organisere sig, deres Arbejde er saa skammeligt betalt. De bliver behandlede som livløse Maskiner, og dog er deres Sundhed som Hustruer og Mødre ikke mindre værdifuld for Mænd end for Kvinder, thi de Børn, der af dem sættes i Verden, hører med til dem, der er Englands Fremtid. Det ødelægger et Land, naar Arbejderhustruerne gaar under paa Sjæl og Legeme.

Kvinder, som ikke bliver gifte.

Jeg har dvælet mest ved den gifte Kvinde, fordi jeg har talt om den jødiske Kvinde, hende kunde man kun tænke sig som Hustru og Moder, men vort Samfund er saa ulykkeligt ordnet, at her i London er Tusinder og atter Tusinder Kvinder, som ikke kan blive gifte og som ikke kender et Hjem.

De vil være tvungne til at leve alene lige som Mænd, men uden de Rettigheder, som Mænd har til at erhverve, og uden Uddannelse til at skaffe sig Erhverv. At saadant et Liv er langt mere fuldt af Kamp end Mandens, er naturligt. Det er vanskeligt for den rige ugifte Kvinde at skaffe sig en Gerning, men det er skrækkeligt for den fattige, uoplærte Kvinde. Jeg mener ikke, oplært i Læsning og i Skrivning, men i Fagdannelse.

Lad dog de Kvinder, som ikke bliver gifte, lad dem dog lære noget, at de kan blive uafhængige af Manden. Dette er den højeste Nød i vort Samfund. Hvis Kvinderne kunde faa Fagdannelse, det vilde styrke dem og forædle dem. Deres Karakter vilde udvikles.

Kvinderne har prøvet paa at skaffe sig den, men bundne, som de er, af uretfærdige Love, af Opposition fra deres eget Køn og af Mændene Skinsyge, har de ført en næsten forgæves Kamp. Den Tid, de skulde bruge til Arbejde, maa de benytte til at slaas for Friheden og for at faa Tilladelse til at arbejde.

Kvinderne maa have Friheden for at lære at forstaa og lære at kende Vejen til at løse deres Opgave.

Ved at læse dette lille Brudstykke af